

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧУАШ-КИЧҮЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАРЫ

2018 елның 24 августы

44 №

**2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл
жирлеге территориясендә жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау
буенча муниципаль программаны раслау турында**

2003 елның 6 октябрөндөгө Россия Федерациясө Жир кодексы, «Россия Федерациясендө жирле үзидәрө оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендө,

Карар бирәм:

1. 2018-2020 елларга Әлки авыл жирлеге территориясендө жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны әлегө карарга кушымта нигезендө расларга.

2. «Әлки муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУсын шушы финанслау исәбеннән 2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл жирлеге территориясендө жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтөү өчен бюджет ассигнованиеләрен карарга тәкъдим итөргө.

3. Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл жирлеге территориясендө жирлөрдөн файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны 2018-2020 елларга муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлегө карар халыкка игълан ителгән вакыттан үз көченө керө.

5. Әлегө карарның үтөлешен контрольдө тотуну үз өстемдө калдырам.

Әлки муниципаль районы
Чуаш-Кичүе авыл жирлеге
Башкарма комитет житөкчесө

И.А.Мамбетова

Чуаш-Кичүе авыл җирлеге
Башкарма комитетының 2018 елның
24 августындагы 44 номерлы
карарына
1 нче кушымта

**2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Чуаш-Кичүе авыл җирлеге
территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча
муниципаль программа**

2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Чуаш-Кичүе авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Җир кодексы
Программа заказчылары	Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны башкаручылар	Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты - җирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм җирләрне яхшырту өчен.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижәлелеген арттыру; - җирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - җирләрне инвентаризацияләү
Программаны тормышка ашыру вақыты	2018-2020 ел
финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Программаны финанслау күләме - 0 мең сум, шул исәптән.</p> <p>2018 ел - җирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2019 ел - җирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2020 ел - җирле бюджет акчалары исәбеннән - 0 мең сум.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре	Җирлектән файдалану тәртибе, җирләрдән нәтижәле файдалану һәм аларны саклау, бозылган җирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру
Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге төп проблемалар һәм ағымдагы халәт характеристикасы

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлыкны кичекмәстән ясыйлар яки якин килчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәкләр, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жимерүгә генә түгел, бәлки бөтен табигый комплексның экологик начарлануына да китерәчәкләр.

2018 - 2020 елларга Әлки муниципаль районы Чуаш-Кичүе авыл жирлегә территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә жир ресурсларыннан нәтижәле файдалану һәм аларга идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уңай шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур күләмнән төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжәсез бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөньясы, жир булсынмы, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аны куллану һәм хужалыксыз мәнәсәбәт үзе башкарган вазыйфаларны бозуга, табигать үзенчәлекләрен киметүгә китерә.

Жирләргә рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә саклау нәтижәле була ала.

Яңа Үргәгар авыл жирлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм аның халкының экологик яктан имин торышы проблемалары хәзерге этапта жирләргә саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлегә дәрәжәсендә жирләргә саклауның һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм төпле рәвештә, бүгенге көндә яшәүче кешеләр генә түгел, килчәк буынар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирләргә экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләнгән чүплекләр, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, вакытлары һәм этаплары

Жирләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: Чуаш-Кичүе авыл жирлегә башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы, һисап тотучанлыгы һәм контрольгә, нәтижәлеге.

Муниципаль программаның максатлары жирләргә пычратуны, ярлылануны, деградацияләүне, бозуны, жирләргә һәм туфракны һәм туфракны юкка чыгаруны, жирне һәм туфракны башка төрле тискәре йогынтыны булдырмый калудан, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итүдән, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның

уңдырышлылығын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итүдән гыйбарәт.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндөгә бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендөгә эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген күтәрү, жирләрдән нәтижәле файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәэмин итү;

- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвестицияләү жирләрне деградацияләүне, пычрануны, чүпләүне, жирләрне бозуны, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану, жирләрнең башка характеристикалары нигезендә файдаланылмаган жирләрне ачыклау өчен уздырыла.

3. Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре

Өлеге программаны гамәлгә ашыру жирләрдән файдалануны тәртипкә салуға; яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә жәлеп итүгә; авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген күтәрүгә, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижелерәк файдалануға һәм саклауға ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндөгеләр тәэмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны тезекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

4. Сроки и этапы реализации Программы

2018-2020 еллар программасын гамәлгә ашыру срогы.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичуе авыл жирлеге территориясендә жирлерне саклауны һәм алардан файдалануны нәтижелеген арттыру чаралары планлаштырылган.

1 нче номерлы таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ НИГЕЗЛӘРЭ

Максат атамасы	Бурьч атамасы	Төп чаралар атамасы	Башкаручылар	Төп чаралар чаралар нәтижәләре үтәлеше	Индикаторлар бәяләү соңгы нәтижеләр берәмлекләр берәмлеге	әһәмият күрсәткече				Финанслай күрсәтмә чыганак финанслау (мең сум)	Чараны гамәлгә ашыруның турыдан-туры нәтижәсе	
						2018	2019	2020	2018			2019
1. Жирлерне пычратуны, ярлылануны, деградациялә үне, бозуны, юкка чыгаруны, жирлерне һәм туфракны юк итүне һәм башка терле тискәре йогынтыны булдырмау, шулай жирлердән рациональ	2. 1.1: Жирлердән файдалануны саклауны нәтижелеген арттыру, жирлердән нәтижелә файдалануны саклауны оештыруны тәэмин иту	4. 1.1.1. Туфракның уңдырышлылыгы һәм саклау калу арттыру, жирлерне чүп үләннәре, куаклар һәм вак агачлар белән зарарланудан яклау, жирлернең торышын начарайтуның башка төрләре (фитоконтроль үткөрү)	5. Чуаш-Кичуе авыл жирлеге башкарма комитеты	6. 2018-2020	7. Өйе/Юк	8. Өйе	9. Өйе	10. Өйе	12. 0	13. 0	14. 0	Жирлердән экологик системаларны саклауны тәэмин итүе торган ысуллар, жирнең чарә булу сәләте хужалык һәм эшчәнлекнең башка төрләрен гамәлгә ашыруның нигезе буларак файдалану
						6. берәмлекләр	6	6	-	-	-	

<p>файдалануны шул исәптән авыл хужалыгы билгеленешендәге жирләрде туфракның уңдырышлылыгынын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен, тәзмин итү.</p>	<p>Яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу</p>	<p>нәтижеләрен бетерү (өмәләр үткөрү, чүп-чар чыгару)</p>	<p>башкарма комитеты</p>	<p>2018-2020</p>	<p>берәмлекләр</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>халыкның сәламәтлеген һәм яшәешен уңай шартларын тәэмин итү өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту</p>
<p>1.3: Жирләрне инвентаризацияләү үткөрү</p>	<p>1.3.1. буш рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны вакытында хужалык әйләнешенә жәлеп итү</p>	<p>1.3.1. буш һәм рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны вакытында хужалык әйләнешенә жәлеп итү</p>	<p>Чуаш-Кичүе авыл жирлеге башкарма комитеты</p>	<p>2018-2020</p>	<p>Әйе/Юк</p>	<p>Әйе</p>	<p>Әйе</p>	<p>Әйе</p>	<p>-</p>	<p>жирләрне системалы рәвештә инвентарьялаштыруны үткөрү, буш жирләрне арендага (милеккә) тапшыру максатларын да ачыклау</p>	
<p>1.3.2.</p>	<p>1.3.2.</p>	<p>1.3.2.</p>	<p>Чуаш-Кичүе авыл жирлеге башкарма комитеты</p>	<p>2018-2020</p>	<p>Әйе/Юк</p>	<p>Әйе</p>	<p>Әйе</p>	<p>Әйе</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	
<p>1.3.3.</p>	<p>1.3.3. Гражданның РФ законнарын аңлату</p>	<p>1.3.3. Гражданның РФ законнарын аңлату</p>	<p>Чуаш-Кичүе авыл жирлеге башкарма комитеты</p>	<p>2018-2020</p>	<p>Әйе/Юк</p>	<p>Әйе</p>	<p>Әйе</p>	<p>Әйе</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	

6. Муниципаль программаны ресурс белән тәзмин итүне жайга салу

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру җирле бюджет акчалары исәбеннән күздә тотыла.

2018-2020 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренән гомуми күләме җирле бюджет акчаларыннан 0 мең сум тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж, индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук төр эшләр нигезендә әзерләнгән Әлки муниципаль районының Үргәгар авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары тәкъдимнәре нигезендә билгеләнде.

2 нче номерлы таблица.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	барлығы	финанслау чыганақлары киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджеты	җирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
Муниципаль программаның төп чаралары					
2018	0	0,0	0,0	0	0,0
2019	0	0,0	0,0	0	0,0
2020	0	0,0	0,0	0	0,0
Муниципаль программа буенча барысы да	0	0,0	0,0	0	0,0

Чараның муниципаль программасын гамәлгә ашыру барышында һәм аларны финанслау күләмнәре, Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлегенә бюджетты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

7. Программаның үтөлешен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору Әлки муниципаль районының Чуаш-Кичүе авыл җирлегенә башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап белешмәләре җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Әлки муниципаль районы башкарма комитетына һәм «Әлки муниципаль районы финанс-бюджет палатасы» МКУның хисап чорыннан соң килә торган айның 25 нче числосына кадәр квартал саен тапшырыла.

